

# Адл ила олам юзин обод қил Куч-адолатда

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

<http://www.sud.uz>

2022 йил  
15 апрель,  
жума  
№ 17 (895)

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

## МАШИНАСОЗЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ РЕЖАЛАРИ ТАҚДИМОТ ҚИЛИНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 14 апрель куни қишлоқ хўжалиги машинасозлигни кластерини ривожлантириш режалари тақдимот билан танишиди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31 июндағы қарорига мувофиқ, қишлоқ хўжалиги техникаларини ишлаб чиқариш ва сотиб олишни давлат томонидан кўллаб-кувватлаш бўйича янги тизим яратилган эди. Бу ўз натижаларини беруб, фермер ва дехонлар унумдор техникаларга эга бўлмоқда. Жумладан, шу йил биринчи чоракнинг ўзида 1 минг 600 та техника учун 23 миллиард сўм субсидия ахралтиди.

Модернизация натижасида 2021 йилда тракторлар таннархи 4 минг 600 долларга арzonлаштирилган. Айни пайтда, илгари зарар билан ишлган тармок корхоналари фойдага чиқкан.

Соҳани саноат кластери усулида ривожлантириш мақсадида Чирчикда қишлоқ хўжалиги машинасозлиги кластери ташкил этилмоқда. Бугунги кунда у ерга собиғ "Технолог" ва Аргерат заводлари ускуналари тўлиқ кўчирилган.

Тақдимотда шундай ишлар ва навбатдаги режалар кўриб чиқилиди.

— Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги — катта ва муҳим тармок. Бу ҳосилдорлик юқорилиги, озиқ-овқат хавфзислизиги билан боғлиқ масала. Замонавий техникалар ишлаб чиқарини ўзлаштириш, сифат ва хизмат нуткани назаридан хали қилинадиган ишлар кўп, — деди Шавкат Мирзиёев.

Бу ишларни тизими олиб бориши учун Баш вазир раҳбарлигидаги қишлоқ хўжалиги машинасозлиги масалалари бўйича комиссия тузилиши белгиланди.

## ХИЗМАТЛАР СИФАТИ ВА ҚАМРОВИНИ ОШИРИШ ВАЗИФАСИ ҚЎЙИЛДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 14 апрель куни ахборот технологиялари соҳасидаги натижалар ва жорий ийлиги вазифалар муҳоммаси юзаидан ийғилиши ўтказди.

Бугун ахборот технологиялари хар бир жабхага кириб борган. Бу соҳа ривожланса, бошқа соҳалар ҳам илгарипайди, одамларга кулайликлар ошади.

Шу боис сўнгги йилларда инфратузилмани яхшилаш, малакали мутахассислар тайёрлаш бўйича кўп ишлар қилинди. Хизматлар сифати ва кўлами сезиларни ошиди.

Мисол учун, ахоли масканларини мобил интернет билан қамраб олиш даражаси 2017 йилда 30 фоиз бўлган бўлса, бугунда кунда 96 фоизни ташкил этмоқда. Ёки 2017 йилда соҳадаги экспорт ҳажми бор-йўғи 600 минг доллар бўлган бўлса, ўтган ийли бу кўрсаткич 46 миллион долларга, жорий йилнинг биринчи чорагида эса 16 миллион долларга етган.

IT-паркларда 11 минг нафардан зиёд ёшлар ишламоқда. "Бир миллион дастурчи" лойиҳаси доирасида ўқиб чиққат ёшлар соҳа келажаги учун мустаҳкам пойдевор яратмоқда.

Лекин ҳали муаммолар, ишга солинмаган имкониятлар ҳам кўп. Жумладан, ҳудудларда оптика толали интернет қамрови ва тезлиги талаб даражасида эмас. Магистрал автомобиль йўлларининг атиги 38 фоизи мобил интернет билан қамраб олинган. Соҳанинг ривожланши ҳолати ҳудудлар кесимида бир маромда эмас — IT-хизматларнинг 90 фоизи Тошкент шаҳрига тўғри келади. Коқақалпогистон, Андикон ва Сурхондарёда бу борадаги кўрсаткичлар жуда паст. Айрим вазирлик ва идоралар эски, ишончиз ва ўзаро интеграция қилинмаган ахборот тизимидаридан фойдаланиб келмоқда.

Йигилишда шу каби камчиликлар кўрсатиш тозиби, барча тармок ва ҳудудларда рақамлаштириши жадаллаштириш зарурлиги кайде этилди. Тараққиёт стратегиясида рақамли иқтисодиётни "драйвер" соҳага айлантириб, IT-хизматларни 2,5 барораб ошириш ва экспортни 500 миллион долларга етказиш мақсади белгиланган.

Давлатимиз раҳбари бунинг учун Ўзбекистонни мінтақаий IT-марказга айлантириш кераклигини таъкидлайди. Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Давлатимиз раҳбари бунинг учун Ўзбекистонни мінтақаий IT-марказга айлантириш кераклигини таъкидлайди.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Давлатимиз раҳбари бунинг учун Ўзбекистонни мінтақаий IT-марказга айлантириш кераклигини таъкидлайди. Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўламини мунтазам кенгайтириб бориш, соҳада экспорт ҳажмини шу йил якуннига қадар 100 миллион долларга етказиш бўйича тозиби.

Хизматлар кўлами

## Парламент фаолияти

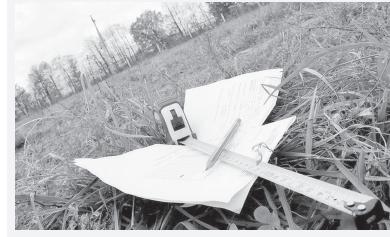
### Қонунчилукдаги янгиликлар

◀ (Бошланиши 1-бетда)

Бундан ташкари хукубзарликлар профилактикаси соҳасидаги ишларнинг самарадорлигини ошириш бўйича идоралардо комиссиялар фаолиятини ташкил этиш, хукубзарликлар профилактикасини амалга оширишда фаол иштирок этганларни рағбатлантириш тартиби ҳам белгилаб берилмоқда.

Мажлисда қонун лойиҳаси учинчи ўқишида қабул қилинди.

**Ер участкаларини ажратишида шаффоффлик таъминланади**



Қонун лойиҳасида 4 та кодекс, 22 та қонунга ўзгариши ва кўшичалар киритиш натарда тутилмоқда. Хусусан, 10 та қонун хужжатидан ер участкалари мерос қилиб колдириладиган умрబод эгалик, доимий эгалик, вақтингча фойдаланишга берилishi назарда тутилган қоидалар чиқарилмоқда.

Ушбу қонун лойиҳасининг қабул қилинши орқали барча қонун хужжатларидаги ерга оид нормаларнинг ўзаро мувофиқлиги, хукуки кўллаш амалиётининг ягоналиги, энг мумхими, ер участкаларини ажратишида шаффоффлик таъминланади.

Қонун лойиҳаси қабул қилинди.

**Фирибгарлик жинояти учун жазо чоралари кучайтирилмоқда**

Мажлисда "Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига ўзгариши ва кўшичалар киритиш ҳақида"-ги қонун лойиҳаси ҳам иккинчи ўқишида кўриб чиқилди.

Ушбу қонун лойиҳаси билан ахборот-коммуникация тизимлари орқали ўзганинг мол-мulkини талон-торож қилиш билан боғлиқ ўғрилик жиноятиларни содир этганларга нисбатан жазо чоралари кучайтирилмоқда. Яъни ахборот технологиялари ёки электрон тўлов воситаси ёхуд масоффавий хизмат кўрсатиш тизимидан фойдаланиб содир этилган фирибгарлик жинояти учун жавобгарлини Жиноят кодексининг 168-моддаси учинчи қисмiga оғирлаштируви холат сифатида киритиш натарда тутилмоқда.

Шунингдек, ахборот тизимига рухсатсиз кириб ёки электрон тўлов воситаси ёхуд масоффавий хизмат кўрсатиш тизимидан фойдаланиб содир этилган ўғрилик жинояти учун жавобгарлини Жиноят кодексининг 169-моддаси учинчи қисмiga оғирлаштируви холат сифатида белгиланмоқда.

Мажлисда қонун лойиҳаси қабул қилинди.

**Электрон далиллардан фойдаланишининг тартиби белгиланмоқда**



ал, Иқтисодий процессуал, Маъмурӣ суд ишларини юритиши тўғрисидаги кодекслар ҳамда "Суд экспертизаси тўғрисида"ги қонунга тегишли ўзгариши ва кўшичалар киритиш натарда тутилган. Аниқроқ айтганда, жиноят, фуқаролик ва иқтисодий суд ишларини юритиши жараёнида электрон далиллардан фойдаланишининг хукукий асоси ва тартиби белгиланмоқда.

Хусусан, Жиноят-процессуал кодексига электрон далиллардан фойдаланишининг хукукий асослари киритилмоқда. Унда электрон далилларга қандай хужжат ва маълумотлар киритилиши натарда тутилмоқда.

Мажлисда қонун лойиҳаси биринчи ўқишида концептуал жиҳатдан қабул қилинди.

**Электрон рақами имзолардан фойдаланишнинг қандай янгиликлар кутилмоқда?**

"Электрон рақами имзо тўғрисида"ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишида кўриб чиқилди.

Ушбу қонун лойиҳаси электрон хужжатлар ва электрон рақами имзолардан фойдаланиш билан боғлиқ муносабатларни хукукий тартибида солишидаги байзи камчилик ва бўшилукларни бартарафа этишига хизмат қиласи. Колаверса, амалдаги электрон хужжатлар ва электрон имзолардан фойдаланиш амалиётини сақлаб қолган ҳолда кўшичма кулийлар яратади.

Мажлисда қонун лойиҳаси депутатлар томонидан кизғин мухоммади килиниб, уни янада такомиллаштириш бўйича кўплаб тақлифлар берилди. Шундан сўнг қонун лойиҳаси биринчи ўқишида қабул қилинди.



Мажлисда қонун лойиҳаси депутатлар томонидан кизғин мухоммади килиниб, уни янада такомиллаштириш бўйича кўплаб тақлифлар берилди. Шундан сўнг қонун лойиҳаси биринчи ўқишида қабул қилинди.

**Парламент Ахборот маркази**



## ОДИЛ ВА МУСТАҚИЛ СУД – ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ПОЙДЕВОРИ

**(Академик Акмал Сайдов билан учинчи сұхбат:  
Тараққиёт стратегияси ва суд ислоҳотлари истиқболи)**

◀ (Бошланиши 1-бетда)

Улар "суд психологияси" маҳсус курси, суд-хукуқ ислоҳотлари, судьянинг маънавий қиёфасини шакллантириш курсларидан сабоқ олади. Амалий тайёрлов ва стажировкага юборилади.

**Иккинчиси** – амалий стажировка босқичи бўлиб, 9 йавон этади. Бунда ҳар қайси ихтисосидаги судлар бўйича судьялик лавозимига номзодлар учун алоҳида стажировка дастурлари ишлаб чиқилган. Масалан, жиноят ишлари бўйича судлар судьялигига номзодлар профилактика инспектори ҳузурида 10 кун, ИИБнинг суриштирув ва оператив-кидирув бўйимларида 20 кун, тергов идораларида 30 кун, прокуратура идораларида 10 кун, Давлат солиқ кўмитаси, Давлат божхона кўмитаси, Суд-экспертиза маркази каби идоралarda 30 кун, адвокатурада 10 кун, Xalq қабулхоналарида 10 кун амалий стажировка ўтилган.

Шунингдек, биринчи инстанция судида амалиёт ўташ учун 140 кунлик муддат ажратилади. Бунда судьялик лавозимига номзодлар туман судлари фаолияти билан танишади. Колаверса, "E-XSUD" ягона марказлаштирилган ахборот тизими ва замонавий ахборот-коммуникация технологияларида ишлаш, суд мажлисларида иштирок этиши, суд хужжатлари лойиҳаларини тайёрлаш, ариза ва шикоятларни расмийлаштириш ишларини ўрганиди.

Бундан ташкари судьялик лавозимига номзодлар апелляция инстанциясида амалиёт ўташ учун 40 кун муддатга вилоят судига юборилади. Бу ерда улар суд хужжатлari лойиҳаларини тайёрлаш, суд мажлислари ўтказиш, сайдерларда иштирок этиши, шикоятларни ўрганиши кўнинмасига эта тайинлаш хамда сайлаш тартиби жорий этилади.

**Учинчидан** – якунловчи назарий ўқитиш босқичи. Бу босқич учун бир ой ажратилган бўлиб, судьялик лавозимига номзодлар ўқиши жараёнida ҳар бир мавзуга индивидуал ёндашибши, суд амалиётida учрайдиган муаммоли масалалarga ечим топиш, Олий суд Пленуми ва Раёсати қарорларини таҳлил қилиш, қонунчилукдаги янгиликларнинг мөҳиятини тартиби этиши хамда қобилиятларни таҳомиллаштириш билан машғул бўлади.

**Тўртинчидан** – судьялик лавозимига номзодлар кадрларнинг професионал қўнинмаларини шакллантириш босқичи. Ушбу босқич учун уч ой муддат белгиланган. Бу даврда суд тизимида коррупцияга қарши кураш, манфаатлар тўқнашуда.

Мажлисда қонун лойиҳаси учинчи сұхбати таъминланади.

вининг олдини олиш, ишларни таҳлил қилиш кўникмаларини шакллантиришга эътибор қаратилади. Шунингдек, психология, этика ва нутк маданияти, дипломатия ва маъмурятчилик соҳалари бўйича тайёргарликдан ўтилади.

Хорижий мамлакатлар тажрибаси бундай ечим асосли эканини кўрсатмоқда. Хусусан, айни вақтда 100 минг аҳолига судьялар сони Германияда 24 нафар, Россияда 18 нафар, Киргизистонда 16 нафар, Тажикистонда эса 5 нафарни ташкил этади. Ўзбекистонда бу кўрсаткич 3,7 нафардан иборат.

Колаверса, мамлакатимизда суд фаолиятини рақамли технологиялар ёрдамида онлайн таҳлил қилиш амалиёти йўлга кўйилмаган. Бу муаммога яқин йилларда Олий суд биносида Вазиятларни марказ яратиш йўли билан макбул ечим топиш мумкин.

Бўлажак Вазиятли марказ:

**Биринчидан**, кўрилаётган ва кўрилган ишларни тўлиқ таҳлил қилиш билан шуғулланади;

**Иккинчидан**, судларда киберхавфизлини таъминлайди;

**Учинчидан**, хисоботларни шакллантиради ва про-

цессуал ҳаракатларнинг мониторингини ўтказади.

**Афсуски, хозирга қадар юртимизда суд-хукуқ йўналиши бўйича ихтисослашган оммавий ахборот воситаляри вакиллари этиши майди.**

— Тўғри айтасиз, хозирча юридик журналистика давр талаблари дарахасидан ўзида ишлаб чиқилган. Шу маънода, ислоҳотларни янги босқичда давом этиши, аввало, халқимизнинг хошиодрасидир.

Тараққиёт стратегиясидаги ҳар бир вазифа ва мақсади 2021 йилда бўлиб ўтган Президент сайлови жараёнларида бевосита фуқароларимиз иштирокида муҳокамадан ўтказилиб, ҳаётий таклиф ва ташабbusлар билан тўйдирилган, башкача айтганда, халқимиз билан бамаслаҳат ишлаб чиқилган. Шу маънода, ислоҳотларни янги босқичда давом этиши, аввало, халқимизнинг хошиодрасидир.

Тараққиёт стратегиясида 100 та устувор мақсадни ўзида ишлаб чиқилган. Шу маънода, ислоҳотларни билан боғлиқ бандлар бевосита иккинчи йўналиш доирасида белгиланган. Бу устувор йўналиш "Мамлакатимизда адолат ва қонун устуворлиги тамоилларини тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлантириш" деб номланган.

Хусусан, "Давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг фаолияти устидан самарали суд назоратини ўрнатиш хамда фуқароларни тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлантириш" деб номланган.

Хусусан, "Давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг фаолияти устидан самарали суд назоратини ўрнатиш хамда фуқароларни тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлантириш" деб номланган.

Тараққиёт стратегиясида 100 та устувор мақсадни ўзида ишлаб чиқилган. Шу маънода, ислоҳотларни билан боғлиқ бандлар бевосита иккинчи йўналиш доирасида белгиланган. Бу устувор йўналиш "Мамлакатимизда адолат ва қонун устуворлиги тамоилларини тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлантириш" деб номланган.

Хусусан, "Давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг фаолияти устидан самарали суд назоратини ўрнатиш хамда фуқароларни тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлантириш" деб номланган.

Тараққиёт стратегиясида 100 та устувор мақсадни ўзида ишлаб чиқилган. Шу маънода, ислоҳотларни билан боғлиқ бандлар бевосита иккинчи йўналиш доирасида белгиланган. Бу устувор йўналиш "Мамлакатимизда адолат ва қонун устуворлиги тамоилларини тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлантириш" деб номланган.

Тараққиёт стратегиясида 100 та устувор мақсадни ўзида ишлаб чиқилган. Шу маънода, ислоҳотларни билан боғлиқ бандлар бевосита иккинчи йўналиш доирасида белгиланган. Бу устувор йўналиш "Мамлакатимизда адолат ва қонун устуворлиги тамоилларини тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлантириш" деб номланган.

Тараққиёт стратегиясида 100 та устувор мақсадни ўзида ишлаб чиқилган. Шу маънода, ислоҳотларни билан боғлиқ бандлар бевосита иккинчи йўналиш доирасида белгиланган. Бу устувор йўналиш "Мамлакатимизда адолат ва қонун устуворлиги тамоилларини тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлантириш" деб номланган.

Тараққиёт стратегиясида 100 та устувор мақсадни ўзида ишлаб чиқилган. Шу маънода, ислоҳотларни билан боғлиқ бандлар бевосита иккинчи йўналиш доирасида белгиланган. Бу устувор йўналиш "Мамлакатимизда адолат ва қонун устуворлиги тамоилларини тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлантириш" деб номланган.

Тараққиёт стратегиясида 100 та устувор мақсадни ўзида ишлаб чиқилган. Шу маънода, ислоҳотларни билан боғлиқ бандлар бевосита иккинчи йўналиш доирасида белгиланган. Бу устувор йўналиш "Мамлакатимизда адолат ва қонун устуворлиги тамоилларини тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлантириш" деб номланган.

Тараққиёт стратегиясида 100 та устувор мақсадни ўзида ишлаб чиқилган. Шу маънода, ислоҳотларни билан боғлиқ бандлар бевосита иккинчи йўналиш доирасида белгиланган. Бу устувор йўналиш "Мамлакатимизда адолат ва қонун устуворлиги тамоилларини тараққиётнинг энг асосий ва зарур шартига айлан

Жараён

# Гендер тенглик

уни таъминлашда аёл судьяларнинг ўрни

## ◀ (Бошланиши 1-бетда)

Шуну ҳам таъкидлаш жоизи, мамлакатимиз тарихидан узоқ йиллар мобайнида Узбекистон Олий суди раиси бўлган, Марказий Осиёда жиноят хукуки фани асосчиси, юриспруденция бўйича имлмий мақом олган биринчи ўзбек аёли — академик Хадича Сулаймонова, Узбекистон Адияя вазири бўлган хукукшунос олима, профессор Мамлакат Восиқова, Узбекистон Олий суди раиси бўлган профессор Халима Мухитдинова ва бошқа қатор хукукшунос аёлларимиз ўзбек хукукшунослиги равнали, унинг нуфузининг ошишига катта хисса кўшган.

Бугунги кунда ҳам одил судловни амалга ошириш ва хукукй ислотхолат натижадорлигига аёл судьялар муносаб хисса кўшиб келмодалар. Хусусан, Судьялар олий кенгаси таркибидан 4 нафар аёл судья бор. Республика бўйича 174 нафар аёл судья фаолият курсатмоқда. Бу ракам умумий судьяларнинг салкам 15 фотографини ташкил қилинди.

Соҳада гендер тенгликни таъминлаш бўйича яна бир чора — судьяликка номзодлар тайёрладиган таълим муассасасига тингловчиларни қабул қилишда гендер тенгликни таъминловчи механизми жорий этишидир. Юртимизда 2020 йилдан бўён Судьялар олий кенгаси хузуридаги Судьялар олий мактаби фаолият ортиқомдо.

Илк бор судьялар лавозимиға номзодлар факат ушбу мактаб тингловчилари орасидан тавсия этилади. Бу, ўз навбатида, мамлакат суд-хукук тизимида аёллар сонининг ортишига ижобий таъсир кўрсатади.

Халкаро ҳамжамият мамлакатимизда гендер сиёсати борасида амалга оширилаётган ишларни катта қизиқиш билан кузатиб боромда ва муносаб баҳоламоқда.

Шу билан бирга, бугунги глобаллашув даврида хотин-қизларнинг хукук ва эркинларни, конуний манфаатларини ҳимоя қилиш ҳамда янада мустаҳкамлаш, уларнинг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий-хукукй фаолли-



гини ошириш давр талабига айланмоқда.

Хотин-қизларни қўллаб-куватлашнинг хукукий пойдевори яратилиб, 30 та хукукий ҳужжат қабул қилинган. Бу ўринда 2 та конун хамда Президентимизнинг 28 та фармон ва қарорлари ҳақида сўз бормоқда.

Мамлакатимизда ил маработа 2018 йилда Оила институтини мустаҳкамлаш концепцияси қабул қилинди.

Аёлларнинг никоҳ ёши эркаклар билан тенглапширилиб, 18 ёш этиб этилди.

Гендер сиёсатининг мониторинги таъминлаш сарнадиганда 2030 йилга қадар ўзбекистон Республикасида гендер тенгликка эришиш стратегиги яқабул қилинди. Мазкур стратегиядаги барча ўйналишлар БМТнинг 2030 йилгача мўлжалланган Баркарор ривожланиш мақсадларига мувофиқ ишлаб чиқилган.

Олий Мажлис Сенати томонидан ижтимоий, иқтисодий ва сиёсий соҳаларда хотин-қизлар ҳамда эркаклар учун тенг хукук ва имкониятларни таъминлаш мақсадидан 2030 йилга қадар ўзбекистон Республикасида гендер тенгликни таъминлаш борасида амалга оширилаётган ишлотларни тизими давом эттириш баробарида, уни янги босқичга кўтаришга хизмат қилиши шубҳасиз.

Шу билан бирга, "Аёлларни реабилитация қилиш ва мослаштириш" Республика маркази ҳамда 28 та ҳудудий ва туманларро марказ ташкил этилди.

Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, аёлларни ташкилни таъминлашни таъминлашда амалга оширилаётган ишлотларни тизими давом эттириш баробарида, уни янги босқичга кўтаришга хизмат қилиши шубҳасиз.

Шу билан бирга, хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлашда амалга оширилаётган ишлотларни тизими давом эттириш баробарида, уни янги босқичга кўтаришга хизмат қилиши шубҳасиз.

Хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлашда амалга оширилаётган ишлотларни тизими давом эттириш баробарида, уни янги босқичга кўтаришга хизмат қилиши шубҳасиз.

Давлат баҳолалари таъкидлаганидек, аёлларни ташкилни таъминлашни таъминлашда амалга оширилаётган ишлотларни тизими давом эттириш баробарида, уни янги босқичга кўтаришга хизмат қилиши шубҳасиз.

Шу аснода "Ишчи касблар бўйича кадрларни тайёрлаш тизимини янада таъомилаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимизда хотин-қизларни ташкилни таъминлашни таъминлаштириш чора-тадбирл

Анжуман

## «ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ТАРАҚҚИЁТ СТРАТЕГИЯСИ» ВА МАҲНАВИЯТ: ЖАМОАТЧИЛИК НИГОҲИДА



### ◀ (Бошланиши 1-бетда)

Республика Маҳнавият ва маърифат маркази раҳбари Минхажиддин Ҳожиматов, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикерининг биринчи ўринбосари, Инсон хуқуқлари бўйича Миллий марказ директори Акмал Саидов ва бошқалар бугун Ўзбекистон тараққиётнинг янги босқичига қадам кўйганини таъкидлади.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев бошчилигида мамлакатимизда амалга оширилётган кенг кўламли янгилини ва бунёдкорликлар, ҳар бир соҳада халқнинг розилигига эришиш максадида катъият билан давом эттирилаётган ислоҳотлар, нафақат минтақамиз, балки бутун дунёда юқсак эътироф этилоқда. Янги Ўзбекистонни барпо этиш, Учинчи Ренессанс пойдевори куриш, ҳар бир ватандоши

мизнинг азму қарори, ҳайтий мақсадларининг асосига айланмоқда.

Давлатимиз раҳбари «Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегияси» китобидаги таъкидлаганидек, «Янги Ўзбекистонни барпо этиш — у шунчаки хоши-истак, субъектив ҳодиса эмас, балки туб тархиий асосларга ега бўлган, мамлакатимиздаги мавжуд сиёсий-хуқуқий, ижтимоий-иқтисодий, маҳнавий-маърифий вазиятнинг ўзи тақозо этаётган, халқимизнинг асрий орзу-интилишларига мөс, унинг миллий манбаатларига тўла жавоб берадиган обьектив заруратdir».

Бугун айнан «Харакатлар стратегиясидан — Тараққиёт стратегияси сары» ширида Ватанимиздаги янгилиниша ислоҳотларнинг асосий ҳаракатлантирувчи кучи

бўлган жамиятимиз айлантирилган бор билим ва салоҳияти, куч ва имкониятлари ишга солинб, бу эзгу ҳаракат умумиллий аҳамият касб этмоқда.

Маълумки, янги Ўзбекистонни жаҳон майдонида кучли салоҳият, муносаб обрў-эътиборга ега бўлган, ҳар томонлама обод ва фаровон мамлакатга айлантириш борасидағи бу ҳаракатда иқтисодий омил билан бирга маънавий омиллар ҳам муҳим ўрин тутади. Негаки, таъкидланганидек,

ни белгилайдиган пойдевор-дир. Бу пойдевор қанча мустаҳкам бўлса, ҳалқ ҳам, давлат ҳам шунча кучли бўлади».

Шу боис «Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегияси» китоби, унданга устувор мақсад ва вазифалар олимлар, адабиёт ва санъат вакиллари, хотин-кизлар, ёшлар, кенг жамоатчилик томонидан катта қизиқиш билан ўрганимокда. Белгиланган вазифалар ижросини амалга ошириш бўйича муҳим чора-тадбирлар ишлаб чиқилмоқда.

Марказ қошида ташкил этилган таникли олимлар, маҳнавият фидоийлари, жамоатчилик вакилларидан иборат эксперталар гурухи аъзолари қатнашган йигилишда «Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегияси» китобидан ўрин олган «Янги Ўзбекистон стратегия-



даги ўзаро ишонч, ҳурмат ва эътибор, ҳалқ ва давлат кела-жагини биргаликда қуриш йўлидаги эзгу интилишлар, ибратли фазилатлар мажмусидир. Бошқача айтганда, маҳнавият — жамиядаги барча сиёсий-ижтимоий муносабатларнинг мазмuni ва сифати-

си» «Халқпарвар давлат», «Миллий иқтисодиётни ри-вожлантириш», «Адолатли ижтимоий сиёсат», «Хавфсизлик ва ташкил сиёсат», «Ўзбекистон ва умумбашарий муаммолар» йўналишидаги муҳим вазифаларни кенг тарғиб қилиш, «Маънавий тараққиёт» йўналишидаги белгилаб берилган мақсад ва вазифалар, уларни амалга ошириш жараёнлари, бу йўлда ишлаб чиқилётган чора-тадбирлар мухомама килинди.

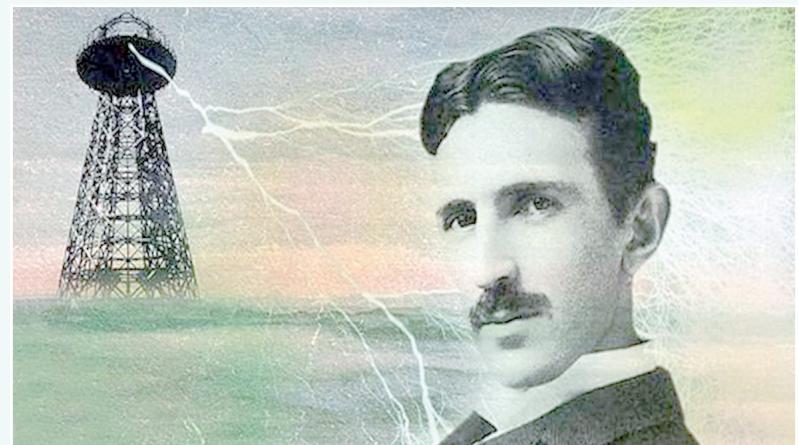
Янги Ўзбекистоннинг Тараққиёт стратегияси ва «Халқпурвар давлат» миллий дастури, мамлакатимиздаги маънавий-маърифий ишлар тизими, хусусан, Республика Маҳнавият ва маърифат марказининг «Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегияси» китобидан келиб чиқадиган асосий вазифалари, маънавий янгилиниш жараёндаги имконият ва истиқболлар, «Янги Ўзбекистон -маърифатли жамият» концепцияси ва уни амалга ошириш миллий дастурини ишлаб чиқиш бўйича Республика ишчи гурухини тузиш ва унинг аниқ вазифалари белгилаб олинди.

**Н.УСМОНОВА,  
Ўзақ мухбари**

### Қизиқарли фактлар

Ҳозирги пайтда дунёнинг энг бағавлат оғамларидан бири бўлган Илон Маск компаниясига тегишил «Tesla» русумли автомобиль тобора оммалашиб бормоқда. Унинг моделлари, турлари ва қулалиллари ҳақида узоқ гапириш мумкин. Бироқ бу ўринда фақат унинг номи хусусида тўхтамоқчимиз, холос. Аниқроғи, электромобилъининг «отаси» ҳисобланган машҳур ихтирочи олим Никола Тесланинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида маълумот берилмоқда.

## Электр токини ўйнатган ихтирочи



1856 йили Сербиянинг Смилян шаҳрида дунёга келган Никола Тесла болалигидан файртабии қобилиятуга эга бўлган. Шу боис мактабни битиргач, отасининг норозилигига қарамай, Австриядаги Олий техника ўкув юртига ўқишига киради. Талабалик даврида ёки антика кашфиётлари билан кўпчиликнинг назария тушади. Йигирма саккиз ёшида улкан орзул оғушида Нью-Йоркка келади. Бироқ ҳајал ўтмай, ўтрилар уни тунаб кетишиди. Бор-будидан айрилган Никола кўчада бузилиб қолган электр курилмаларни тузишиб, тириклик қилишга бўлади. Шу асно бор иқтидорини ишга солиб, илмий изланишларини давом эттиради. Кейинроқ таҳрибалилар моторга энергия қаердан келаётганини сўрашганида, олим «Эфирдан» деб жавоб беради, холос. Шунда айрим кимсалилар «Бу автомобиль кора кучлар тасирида ҳаракатлашади, унга олимнинг зарражида дахли йўк!» деб Теслани камситишиди. Бундан жаҳи чиқсан олим автомобиль устидаги сехри кутини олади-да, лабораториясида жойнаб кетади ва ўзи яратган ихтиро сирини хеч кимга ошкор этмайди. Ким биссин, ўшандо одамлар уни махсар қилишмагандан, бугун сизу мотори ёнилғисиз ишлайдиган автомобиллардан оммавий равишда фойдаланаётган бўлариди.

1893 йил Чикагода бўлган Бутунжоҳон кўргазмасида ҳайратномуз воеа рўй беради. Никола Тесла ўз танасидан жуда юкори кучланиши токни ўтказиб, ёниб турган электр лампочкаларни кўлида бемалол ушлаб турди. Бундан сирини сўрашгандан, «Гап электр токининг куввати қанчалигига эмас, балки манбага қандай уланшиди!» — дейишдан нарига ўтмайди. Худай ўша ўйли илик тўлқинли радиоузаткини ихтиро килиди.

У Колорадода ҳам талай таҳкибалар ўтказади. Суный момақалдирик, чакмоқ ва яшин чакриши ўйларини кашф қилиди. Ўзи курдирган маҳсус миорадан анча олисадиги иккى юзтага яқин электр лампочкан симсиз ёки, ҳаммани мол қолдиради.

1895 йили дунёдаги энг ийрик Ниагара ГЭСи курилиши бошланади. Никола, одатдагидек, бу ерда ҳам аклбовар қимлас ишларга кўл уради. Кучни генераторлар, радиотўлқинлар воситасида ишлайдиган ва масофадан турбидошқариладиган курилмаларни кашф қилиди. Энг ажабланарлиси, Никола Тесланинг кундаклик дафтари ҳам изисиз йўқолган. У ўзи яратган гаройиб ихтиrolарнинг барчасини ошкор этмади, баъзиларни негадир сир саклаган. Айрим мутахасисларнинг тахминларича, олим ихтиrolари чизмасини ёқиб юборган бўлиши ҳам эҳтимолдан холи эмас. Афтидан, у уруш даврида ўзининг буюк кашфиётлари душманлар кўлига тушиб қолишини хоҳламаган.

Қисқаси, Никола Тесла 86 йиллик умри давомида электр токини симсиз узатиши усули, дастлабки электр соат, кўёш энергияси ёрдамида ишлайдиган двигател, электропеч хамда электромикроскопни ихтиро килиди. Унинг шахсий ҳаёти қандай кечгани, оиласий ахволи, бетакор иктидори ва ихтиrolари ҳақида турли-туман мавъумотлар мавжуд бўлиб, улар узок вақтдан бўён кенг жамоатчиликнинг диккат-эътиборини ўзига жалб қилиб келмоди.

Интернет материаллари асосида Ҳумоюн Мирзо тайёрлади.



### ◀ (Бошланиши 3-бетда)

Дастлаб у жинонай қўлмиши учун 2003 йили Жиноят кодексининг 131-моддаси 2-қисми «б” банди бўйича жавобгарликка тортилди ва 1 йил мuddатга озодликдан маҳрум қилинди.

Орадан кўп ўтмади. 2006 йилнинг июнь ойидаги жинонай жавобгарликка тортилди. Бу гал ҳам айнан шу муддат — тақорий «қўймачилик» қўлмиши. Судланувчи 3 йил мuddатга озодликдан маҳрум қилинди.

Аммо орадан кўп ўтмай унга нисбатан бағрикенглик тамоили қўлланилди. Яни Жиноят кодексининг 72-моддасига мувоғиқ тайинланган жазо иккى йиллик шартли тарбиявий чорага алмаштирилди. Албатта, бу ўнга қилишидан оқилона хуласа чиқариб, ҳаётда тўғри йўлни топиб олиши учун берилган имконият эди. Бироқ у ўз билганидан қолмади ва 2007 йил тагин жиноят содир этиди. Бу сафар Жиноят кодексининг ашаддий безориликини фидодаловчи 277-моддаси 2-қисми ва бир неча хукмни назарда тутивчи 60-моддаси бўйича жавобгарликка тортилди. Тўрт йил мuddатга озодликдан маҳрум қилинди.

Аммо орадан кўп ўтмай унга нисбатан бағрикенглик тамоили қўлланилди. Яни Жиноят кодексининг 72-моддасига мувоғиқ тайинланган жазо иккى йиллик шартли тарбиявий чорага алмаштирилди. Албатта, бу ўнга қилишидан оқилона хуласа чиқариб, ҳаётда тўғри йўлни топиб олиши учун берилган имконият эди. Бироқ у ўз билганидан қолмади ва 2007 йил тагин жиноят содир этиди. Бу сафар Жиноят кодексининг ашаддий безориликини фидодаловчи 277-моддаси 2-қисми ва бир неча хукмни назарда тутивчи 60-моддаси бўйича жавобгарликка тортилди. Тўрт йил мuddатга озодликдан маҳрум қилинди.

...Калбини могор босганд кимсалар жинонай қўлмиши касбага айлантиришдан тап тортишмайди. С.Жуманиёзова шу топда ўз жирканч қилишининг оқибати ва бошига ёғилажак галдаги ачиқ кулфатнинг совук вахоҳатини эмас, балки чўнтигига оқиб келгувчи жаррак-жарақ пулнинг саломгини чамалади.

Савдо пиши. С.Жуманиёзова ҳарраси расплак йигитларга «хизмат кўрсатувчи» кизлар хуусида гапира туриб, улар билан бўйладиган учрашувнинг вақти ва манзилини белгилади. «Мехмон-у мезбонлар» келишилганнидек, беilibanlikан манзил — Урганч шаҳрининг «Истиқлол» маҳалласидаги кўп қаватли уйларнинг биррида учрашиди. Ҳожатбарор аёл таркии одатни амри маҳол билди ва ҳар галгидек «хизмат» ҳакими олдиндан ундиришни ҳаёлдан фаромуш этмади. Ўз жирканч амалидан на тортди, на ор килди, келишилган 2 миллион 400 минг сўм миқдордаги пул шу ондайди ўнинг чўнтигига оқиб.

Ора очиқ. Пул чўнтақда. С.Жуманиёзова кетишига ноглани, кўчага чиқиб, ўзига тегиши автомашина томон юрди. Бироқ уловни ўрнидан жилдиришга ултурмади. Инсоний тубанникка муккасидан кетган аёлнинг шубҳали қадамлари-ю, ножоиз ҳатти-ҳарқатини зидман кузатаётган тегишилидора ходимлари унинг йўлини кесиб чиқиши.

нидан содир этилгани тўлиғ ўз исботини топди. Жинонай қилиши мана-ман, деб турса, уни инкор итишининг иложи йўк. Шу боис судланувчи мумтишлами: аксинча, бу гал ҳам тавба-тазарруни ўринлатди, айбига тўлиқ иқорлик билдириди, пушшаймонлиги изхор қилди, кабих қилишини хаспушлаш учун турли хил баҳонарни ўйлаб топди.

Таассуфки, булар қилишини хуқуқий жиҳатдан тўғри, аниқ ва адолатли баҳолаш учун етарлича асос бўйламайди. Суд амалдаги қонунчилик таомилига кўра, томонлар, жумладан, айблочи ва айланувчиликнинг далил-дастлаклари эмас, балки бевосита суд жараёнида аниқланган ва тўлиқ исботини топган жинонай ҳолатларни инобатга олади. Бу каби вазиятларда кимдир ҳак яна кимлардир ноҳақ бўлиб чиқиши кундай равшан. Факт ва далиллар эса, ўжар бўлади. Судга таҳдид этилган ва ишни кўриб чиқиши асносида аниқланган далил-исботларнинг бари Жиноят кодексининг фохишона сақлаш, қўймачилик қилишига доир оғир ва асорати қилишини назарда тутивчи 131-моддаси 4-қисми «б” бандида ифодасини топган жинонай қилиши юз бергани ва бу машъум қилишининг бошида тақор-тақор судланаса-да, тавбасига таянмаган С.Жуманиёзова турганини тўлиқ исботлади. Тергов

органи тарафидан қўйилган айбига тарафида ишлаб турди. Бу асно бор иқтидорини ишга солиб, илмий изланишларини давом эттиради. Кейинроқ таҳрибалилар моторга энергия қаердан келаётганини сўрашади. Вестингауз «Бестингауз электр компанияси» ишлайдиган борчадан оммавий равишида фойдаланаётган бўлариди.

У Колорадода ҳам талай таҳкибалар ўтказади. Суный момақалдирик, чакмоқ ва яшин чакриши ўйларини кашф қилиди. Ўзи курдирган маҳсус миорадан анча олисадиги иккى юзтага яқин электр лампочкан симсиз ёки, ҳаммани мол қолдиради.

Суд ана ш